

ВЪНШНА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ^{1,2}

януари – септември 2015 г.

Износ

За януари – септември 2015 г. износът (*FOB*) възлиза на 17 411.8 млн. евро, при 16 324.9 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 1086.9 млн. евро (6.7%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на износа за януари – септември 2015 г. на годишна база имат групите *други инвестиционни стоки* (с 256.8 млн. евро, 36%), *други суровини и материали* (със 188.2 млн. евро, 11.4%) и *цветни метали* (със 156.7 млн. евро, 9.4%). Намалява износът на групите *петролни продукти* – с 284.1 млн. евро (15.9%) и *чугун, желязо и стомана* – със 119.7 млн. евро (27%).

По стокови групи³

По стокови групи най-голямо повишение на износа за януари – септември 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) – с 286.8 млн. евро (21%) и *мед и изделия от мед* (Глава 74) – със 113.1 млн. евро (7.4%). Намалява износът на групите *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) със 153.9 млн. евро (7.4%), както и на *чугун, желязо и стомана* (Глава 72) със 119.7 млн. евро (27%) на годишна база.

Основни търговски партньори и региони

■ Европейски съюз

• Износът за Европейския съюз нараства на годишна база с 937.5 млн. евро (9.2%), като делът му в общия износ се увеличава от 62.4% за януари – септември 2014 г. до 63.9% за същия период на 2015 г.

• Най-много нараства на годишна база износът за *Германия* – със 195.7 млн. евро (9.8%), за *Италия* – със 148.7 млн. евро (10.1%) и за *Румъния* – със 100.4 млн. евро (7.6%). Намалява износът за Белгия с 37.4 млн. евро (5.4%).

¹ Частта *Външна търговия на България* от материала *Платежен баланс на България* обхваща отчетен период с един месец по-кратък от този за платежния баланс. Съгласно Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета за статистиката на Общността, НСИ предоставя на ЕВРОСТАТ детайлни данни за изпращанията и пристиганията на стоки в рамките на ЕС (Интрастат) в срок до 70 дни след изтичането на отчетния месец (виж методологическите бележки).

² С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

³ Стоковите групи включват глави от *Комбинираната номенклатура (Евростат)*.

- Държави извън Европейския съюз
 - Износът за държавите извън Европейския съюз се увеличава на годишна база със 149.4 млн. евро (2.4%), като делът му в общия износ намалява от 37.6% за януари – септември 2014 г. до 36.1% за същия период на 2015 г.
 - Най-голям принос за нарастването на износа има този за САЩ (ръст от 60.2 млн. евро, 27%) и Китай (с 52.1 млн. евро, 13.6%). Намалява износът за Сингапур (със 157.9 млн. евро, 35%), за Гибралтар (със 113.6 млн. евро, 89.8%) и за Русия (с 90.9 млн. евро, 23.6%) на годишна база.

- Страни с най-голям дял в износа
 - Най-голям дял в общия износ има износът за Германия (12.6% от общия износ, 2188 млн. евро), за Италия (9.3%, 1623.4 млн. евро), за Турция (9%, 1564 млн. евро) и за Румъния (8.1%, 1416.6 млн. евро).

**Влияние на физическите обеми и цените върху изменението
на износа и вноса на избрани стокови групи¹**

(млн. евро)

	Изменение на годишна база за януари - септември 2015 г.		
	общо	дължащо се на влиянието на фактор:	
		количество	цена
Износ			
<i>Петролни продукти</i>	-284.1	298.1	-582.1
<i>Цветни метали</i>	156.7	72.5	84.2
Внос			
<i>Суров петрол и природен газ</i>	-486.1	457.4	-943.4
<i>Цветни руди</i>	95.9	54.1	41.9

¹ По начин на използване.

Отрицателният знак (-) показва намаление на приходите от износ/разходите за внос на стоки.

Внос (CIF)

Вносът (CIF) за януари – септември 2015 г. възлиза на 19 511.8 млн. евро, при 19 259.1 млн. евро за същия период на 2014 г., което представлява увеличение с 252.7 млн. евро (1.3%).

По начин на използване

Основен принос за нарастването на вноса (CIF) за януари – септември 2015 г. на годишна база имат групите *други суровини и материали* (със 190.5 млн. евро, 13.5%), *руди* (с 96 млн. евро, 9.5%) и *суровини за производство на храни* (с 88 млн. евро, 21.6%). Намалява вносът на групите *суров петрол и природен газ* (с 486.1 млн. евро, 17.8%) и *други енергийни ресурси* (с 323.3 млн. евро, 30.7%).

По стокови групи

Най-голямо увеличение на вноса (*CIF*) за януари – септември 2015 г. на годишна база се наблюдава при *електрически машини и апарати* (Глава 85) – ръст от 175.9 млн. евро (11.5%) и *автомобилни превозни средства* (Глава 87) – със 172.3 млн. евро (15%). Вносът основно намалява при групата *минерални горива, минерални масла и продукти от тяхната дестилация* (Глава 27) – с 817 млн. евро (20.7%).

Основни търговски партньори и региони⁴

■ Европейски съюз

• Вносът от Европейския съюз нараства на годишна база с 585.9 млн. евро (6.1%), като делът му в общия внос се увеличава от 49.9% за януари – септември 2014 г. до 52.2% за същия период на 2015 г.

• Най-много нараства на годишна база вносът от *Германия* – с 238.2 млн. евро (11.7%), от *Холандия* – със 71 млн. евро (22.2%) и от *Италия* – с 63.3 млн. евро (4.7%). Намалява вносът от *Гърция* с 65.3 млн. евро (7.8%).

■ Държави извън Европейския съюз

• Вносът от държавите извън Европейския съюз се намалява на годишна база с 333.2 млн. евро (3.5%), като делът му в общия внос се понижава от 50.1% за януари – септември 2014 г. до 47.8% за същия период на 2015 г.

• Най-голям принос за намалението на вноса има този от *Русия* – спад от 722.9 млн. евро (23.3%), докато вносът от *Китай* се повишава със 122.5 млн. евро (9.7%).

■ Страни с най-голям дял във вноса (*CIF*)

• Най-голям дял в общия внос (*CIF*) има вносът от *Русия* (12.2%, 2383.4 млн. евро), *Германия* (11.6% от общия внос, 2269.4 млн. евро), от *Италия* (7.2%, 1411.3 млн. евро) и от *Китай* (7.1%, 1385.6 млн. евро).

⁴ По страна на произход на стоката.